

# SİLAHLI ÇATIŞMA VE DİĞER ŞİDDET DURUMLARINA İLİŞKİN DÜNYA TABİPLERİ BİRLİĞİ KURALLARI

*Ekim 1956'da Havana, Küba'da gerçekleştirilen 10. Dünya Tıp Asamblesi'nde kabul edilmiş, Ekim 1957'de İstanbul, Türkiye'de gerçekleştirilen 11. Dünya Tıp Asamblesi'nde gözden geçirilmiş, Ekim 1983'te Venedik, İtalya'da gerçekleştirilen 35. Dünya Tıp Asamblesi'nde ve Ekim 2004'te Tokyo, Japonya'da gerçekleştirilen DTB 55. Genel Kurulunda değiştirilmiş, Mayıs 2006'da Divonne-les-Bains, Fransa'daki DTB 173. Konsey Oturumunda yazım olarak yeniden düzenlenmiş, Ekim 2012'de Bangkok, Tayland'daki DTB 63. Genel Kurulunda üzerinde değişiklikler yapılmıştır.*

## **DAVRANIŞ KURALLARI:**

### **SİLAHLI ÇATIŞMA VE DİĞER ŞİDDET DURUMLARINDA ÇALIŞAN DOKTORLARIN GÖREVLERİ**

#### **Doktorlar her durumda:**

1. Uluslararası hukuku (uluslararası insancıl hukuk ya da insan hakları hukuku) ihlal etmemeli, ihlallere yardımcı olmamalıdır;
2. Yaralı ve hastaları terk etmemelidir;
3. Herhangi bir düşmanlıkta taraf olmamalıdır;
4. Yetkililere hastaları ve yaralıları arama yükümlülüklerini hatırlatmalı, ayrımcılık yapmadan sağlık hizmetlerine erişimi sağlamalıdır;
5. Yaralılara ve hastalara etkili ve tarafsız bakım sağlamalı ve bunu savunmalıdır (söz konusu kişilerin "düşman" sayıldığı durumlar dâhil olmak üzere herhangi bir ayrımcılık gözetmeden);
6. Kişilerin, hastaların ve kurumların güvenlik mülahazalarının etik davranış açısından önemli bir sınırlama olduğunu dikkate almalı ve görev yaparken gereksiz riske girmemelidir;
7. Yaralı ya da hasta kişinin isteklerine, güvenine ve onuruna saygılı olmalıdır;
8. Yaralıların ve hastaların içinde buldukları güç durumdan kişisel maddi çıkar elde etme adına yararlanmamalıdır;
9. Gerçek ve geçerli onaylarını almadan yaralı ve hasta kişiler üzerinde deney yapmamalı, özgürlüklerinden yoksun kişiler söz konusu olduğunda ise bundan kesinlikle kaçınmalıdır;
10. Silahlı çatışma ve diğer şiddet durumlarında kadınların ve çocukların özellikle güç durumlarını ve özel sağlık ihtiyaçlarını özenle gözetmelidir;
11. Söz konusu kişinin ölmüş ya da bakım altında olduğu durumlar dâhil, bir ailenin, kayıp bir aile üyesinin durumu ve yeri hakkında bilgi sahibi olma hakkına saygı göstermelidir;
12. Herhangi bir mahkûma sağlık hizmetleri vermelidir;
13. Böyle bir mekanizmanın hâlihazırda bulunmadığı durumlarda doktorların hapisanelere ve mahkûmlara düzenli ziyarette bulunmalarını savunmalıdır;
14. Gelişigüzel uygulamalara ya da kalitesiz/sahte materyal ve ilaçların dolaşıma sokulmasına karşı çıkmalı, mümkün olduğu durumlarda bunu önlemek üzere harekete geçmelidir;
15. Silahlı çatışma ve diğer şiddet durumlarında yetkililere, uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası hukukun ilgili diğer hükümlerine göre sağlık personelini ve altyapısını koruma yükümlülüğü altında olduklarını hatırlatmalıdır;
16. Önemli herhangi bir hastalığın ya da travmanın yaygınlaştığı durumlarda yetkililere bilgi verme yasal yükümlülüğünü akılda tutmalıdır;

17. Yaralıları, hastalara ya da verilen sağlık hizmetlerine karşı misillemeleri önlemek için elinden geleni yapmalıdır;
18. Sağlık hizmetlerinde belirli ikilemlere yol açacak durumlar ortaya çıkabileceğini dikkate almalıdır.